սփռուած դորգերով, որուն վրայ կը նստէին վերմակի մէջ փաթթուած[109]:

Մինչեւ մեր օրերը տակաւին տուներուն մէջ կային եիւֆ-տոլապներ՝ ուր կը պահուէին անկողինները, վերմակները եւ անոնց դորգերը, որեւէ տեղ որ չէին դրծածուեր:

Մերձաւոր Արեւելքի մէջ բոլոր այն տուները որոնք ի վիճակի էին դորգ ունենալու՝ գլխաւորապէս ատով կահաւորուած էին: 1574ին Անգլիացի M. Geffery Ducket որ Շամախ, Կովկասեան Հայաստան եւ Պարսկաստան այցելած է, կը վկայէ որ բնիկներուն «տուներուն մէջ անոնք քիչ կարասի կամ անային իրեր ունին, բացի դորգերէ եւ պըղնձեղէն ամաններէ, որովհետեւ կերակուրի համար իրենց դրծածած բոլոր սաներն ու ամանները պղնձէ են: Անոնք գետնին վրայ ծալապատիկ նստած դերձակներուն նման կը ճաշեն: Ձկայ մարդ, որքան ալ ամիկ ըլլայ, որ գէշ աղէկ դորգի մը վրայ չնստի, եւ ամբողջ տունը կամ նստելու սենեակը բոլորովին ծածկուած է դորգերով ու կապերաններով»[110]: Ուրիշ Անգլիացի մը, George Sandys, 1610ին կը գրէ Թուրքիոյ տուներուն մասին. «գետնին մեծագոյն մասը, եւ այն որ քալելու համար քիչ կը դրծածուի, ծածկուած է Թուրքիոյ դորգերով, որոնց վրայ քալելու տաեն կը հանեն կօշիկնին»[111]:

Մենք տեսանք որ նոյնիսկ ԺԶ դարուն ճաշելու տաեն սեղան կամ աթոռ չէին դրծածեր Մերձաւոր Արեւելքի մէջ: Այդ դարուն Լիբանան ղրկուած Պապական նուիրակ Dandini կը վկայէ որ մարոնիթները «Սեղան չէին դրծածեր, ոչ ալ վրան նստելու աթոռներ, այլ ոտքերնին ծալապատիկ կը նստէին փսխաթներու կամ դորգերու վրայ»[112]: 1670ական թուականն John Chardin պարսկաստանի (որոնց մէջ է նաեւ Հայոց) տուները նկարագրած տաեն կը վկայէ որ «նախ դետինը ծածկուած է թաղիքներով, անոր վրայ մէկ կամ երկու նուրբ դորգերով, սենեակին մեծութեան համաձայն: Անոնց դորգերէն ոմանք կան որ վաթսուն ոտք երկարութիւն ունին, եւ հազիւ երկու մարդ մխասին կրնան կրել: Այս դորգերուն վրայ եւ չուրջանակի պատին կոթնած կը գտեղին բարձեր.... պարսիկները աւելի հեշտութեամբ կը նստին դորգերու վրայ քան թէ մենք մեր նստարաններուն վրայ.... Անկողինը.... դիշեր տաեն կը սփռեն սենեակին մէջ փռուած դորգի վրայ»[113]. Աւելցնելով որ Պարսիկ ձիաւորը ճամբորդութեան տաեն հետը դորգ մը ունի, «եւ երբ ան կանգ առնէ որեւէ տեղ, ըլլայ պարտէզի մէջ կամ առուակի մը եղերքը կամ որեւէ ուրիշ տեղ, կը սփռէ դորգը ու անոր վրայ նստած կը ձգէ»[114]: Ասիկա

(109) Collection of Travels. — London, 1684, Vol. I, p. 148.
(110) Hakluyt's Voyages, Vol. II, p. 131.
(111) A relation of a journey begun A. D. 1610. — London, 1627, p. 65.
(112) A Collection of Voyages and Travels. — Thos. Osborne, London, 1745, Vol. I, p. 846.
(113) The Travels in Persia. — Lndon, 1927, p. 218–9.
(114) Անդ: